

คำวินิจฉัยของ นายเชาว์ สายเชื้อ ประธานศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๕/๒๕๕๑

วันที่ ๔ สิงหาคม ๒๕๕๑

เรื่อง คำร้องของ นางอุบล บุญญชโลธร ขอคำวินิจฉัยตีความรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๑ วรรคสี่
มาตรา ๒๖๔ ประกอบมาตรา ๖

นางอุบล บุญญชโลธร อายุ ๖๐ ปี อาชีพค้าขาย ร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญขอให้พิจารณาวินิจฉัย
ตีความว่าการที่พนักงานอัยการจังหวัดนนทบุรีไม่ส่งเอกสารสรุปพยานหลักฐานพร้อมความเห็นของ
พนักงานสอบสวนและพนักงานอัยการในการสั่งไม่ฟ้องคดี นางอุบล บุญญชโลธร ในข้อหาข่มขืน
นายแสงชัย สุนทรวัฒน์ ทั้งในส่วนที่อัยการสูงสุดสั่งไม่ฟ้องเด็ดขาดไปแล้ว กับในส่วนที่ร้องฟ้อง
ฟ้องใหม่เป็นคดีนี้ ตามหมายเรียกของศาลและต่อมาศาลก็มีคำสั่งเห็นด้วยกับอัยการเป็นการขัดต่อ
รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๑ วรรคสี่ ซึ่งบัญญัติว่า “ในคดีอาญาที่พนักงานอัยการมีคำสั่งเด็ดขาดไม่ฟ้องแล้ว
ผู้เสียหาย ผู้ต้องหาหรือผู้มีส่วนได้เสีย ย่อมมีสิทธิขอทราบสรุปพยานหลักฐาน พร้อมความเห็น
ของพนักงานสอบสวนและพนักงานอัยการในการสั่งคดี ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายบัญญัติ”

นางอุบล บุญญชโลธร ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งแจ้งคำวินิจฉัยมายังศาลจังหวัดนนทบุรี
และหรือพนักงานอัยการจังหวัดนนทบุรี เพื่อให้ส่งเอกสารดังกล่าวที่จะนำมาใช้ประโยชน์ในการต่อสู้คดีและ
ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งไปยังศาลจังหวัดนนทบุรีให้รอการพิจารณาพิพากษาคดีไว้ชั่วคราว จนกว่า
การพิจารณาวินิจฉัยตีความข้างต้นเด็ดขาดแล้วเพื่อเป็นการคุ้มครองจำเลยมิให้เสียเปรียบ และเพื่อเป็น
บรรทัดฐานถือปฏิบัติทั่วไป

เรื่องนี้สืบเนื่องมาจากการที่อัยการร้องฟ้องคดีสั่งฟ้อง นางอุบล บุญญชโลธร ใหม่ โดยอ้างว่า
มีหลักฐานเพิ่มเติมที่จะลงโทษจำเลยได้ และเมื่อจำเลยได้ขอให้ศาลจังหวัดนนทบุรีสั่งให้อัยการส่งเอกสาร
สรุปพยานหลักฐานพร้อมความเห็นของพนักงานสอบสวนและพนักงานอัยการในการที่อัยการสูงสุด
สั่งไม่ฟ้องไปแล้วและในส่วนที่ร้องฟ้องคดีใหม่ อัยการไม่ส่งเอกสารดังกล่าวให้ โดยให้เหตุผลต่อ
ศาลจังหวัดนนทบุรีว่า มาตรา ๒๕๑ วรรคสี่ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐
ไม่ใช่บังคับกับจำเลยและยังไม่มีกฎหมายกำหนดรายละเอียดเงื่อนไขมารองรับบทบัญญัติดังกล่าวของ
รัฐธรรมนูญ อีกทั้งการสืบพยานยังไม่แล้วเสร็จจึงไม่มีสิทธิส่งเอกสารมายังศาล ซึ่งการส่งเอกสารให้กับ
จำเลยจะทำให้อัยการโจทก์เสียเปรียบในรูปคดี นอกจากนี้เอกสารที่จำเลยขอเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับผู้กระทำผิด

รายอื่นๆ ในคดีนี้ด้วย มิใช่เป็นเอกสารในส่วนของจำเลยแต่ผู้เดียว อัยการอ้างว่าไม่มีกฎหมายบัญญัติว่าโจทก์ต้องเปิดเผยพยานหลักฐานให้จำเลยทราบก่อนนำพยานโจทก์เข้าสืบและอ้างว่าโจทก์มีหน้าที่ตามระเบียบว่าด้วยการรักษาความปลอดภัยแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๑๗ และโจทก์มีสิทธิที่จะไม่เปิดเผยตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ มาตรา ๑๕ (๒) และ (๔) ทั้งการเปิดเผยจะก่อให้เกิดอันตรายต่อชีวิตหรือความปลอดภัยของพยานของโจทก์ได้

จำเลยได้ร้องต่อศาลจังหวัดนนทบุรีคัดค้านความเห็นของโจทก์ว่า การกระทำของโจทก์ขัดรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๔๑ วรรคสี่ จึงขอให้ศาลส่งเรื่องให้ศาลรัฐธรรมนูญตีความตามมาตรา ๒๖๔ ประกอบมาตรา ๖ ของรัฐธรรมนูญ เพื่อเป็นการขอรับความคุ้มครองแก่จำเลยตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ

ศาลจังหวัดนนทบุรีได้ฟังเหตุผลของอัยการแล้วเห็นว่า ศาลไม่มีอำนาจตามกฎหมายที่จะส่งเอกสารที่จำเลยขอได้ และการส่งเอกสารเช่นนั้นอาจทำให้กระบวนการพิจารณาของโจทก์ ทั้งในส่วนของจำเลยคดีนี้และในส่วนของผู้กระทำผิดรายอื่นซึ่งโจทก์ยังไม่ได้มีคำสั่งฟ้องได้รับความเสียหายและเป็นการเปิดเผยความลับในสำนวนสอบสวนดังกล่าว นอกจากนี้ยังเห็นว่ากรณีที่โจทก์ไม่ยอมส่งสรุปพยานหลักฐานพร้อมความเห็นดังกล่าวให้จำเลยนั้น มิใช่เป็นกรณีที่ศาลจะใช้บทบัญญัติแห่งกฎหมายบังคับแก่จำเลยหรือบังคับแก่คดีขัดหรือแย้งกับรัฐธรรมนูญ ตามมาตรา ๖ ซึ่งศาลจะต้องส่งเรื่องให้ศาลรัฐธรรมนูญตีความตามมาตรา ๒๖๔ วรรคหนึ่ง ด้วยเหตุผลข้างต้น ศาลจึงยกคำร้องของจำเลย อันเป็นเหตุให้ นางอุบล บุญอุชโลธร จำเลยมีคำร้องมายังศาลรัฐธรรมนูญโดยตรง

ข้อพิจารณาและคำวินิจฉัย

๑. มาตรา ๒๖๔ ของรัฐธรรมนูญบัญญัติว่า

“ในการที่ศาลจะใช้บทบัญญัติแห่งกฎหมายบังคับแก่คดีใด ถ้าศาลเห็นเองหรือคู่ความโต้แย้งว่าบทบัญญัติแห่งกฎหมายนั้นต้องด้วยบทบัญญัติมาตรา ๖ และยังไม่มีคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญในส่วนที่เกี่ยวกับบทบัญญัตินั้น ให้ศาลรอการพิจารณาพิพากษาคดีไว้ชั่วคราว และส่งความเห็นเช่นนั้นตามทางการเพื่อศาลรัฐธรรมนูญจะได้พิจารณาวินิจฉัย

ในกรณีที่ศาลรัฐธรรมนูญเห็นว่าคำโต้แย้งของคู่ความตามวรรคหนึ่งไม่เป็นสาระอันควรได้รับการวินิจฉัย ศาลรัฐธรรมนูญจะไม่รับเรื่องดังกล่าวไว้พิจารณาก็ได้

คำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญให้ใช้ได้โดยคดีทั้งปวง แต่ไม่กระทบกระเทือนถึงคำพิพากษาของศาลอันถึงที่สุดแล้ว”

จะเห็นได้ว่ามาตรา ๒๖๔ ของรัฐธรรมนูญกำหนดให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยความเห็นของคู่กรณีหรือของศาลเอง ซึ่งศาลเท่านั้นเป็นผู้ส่งเรื่องมาตามทางการ มิได้ให้สิทธิผู้ร้องหรือคู่กรณีเสนอเรื่องให้ศาลรัฐธรรมนูญโดยตรงได้

๒. กรณีคำร้องของ นางอุบล บุญญชโลธร แม้ว่าผู้ร้องจะได้อ้างเหตุผลอันน่าพิจารณาว่าสิทธิพื้นฐานของจำเลยตามรัฐธรรมนูญควรได้รับความคุ้มครองตามมาตรา ๒๕๑ วรรคสี่ ของรัฐธรรมนูญ และศาลรัฐธรรมนูญควรพิจารณาวินิจฉัยเพื่อวางบรรทัดฐานเป็นการทั่วไปแก่จำเลยในคดีตามนัยมาตรา ๒๖๔ และมาตรา ๖ ของรัฐธรรมนูญก็ตาม แต่รัฐธรรมนูญมิได้เปิดช่องให้ศาลรัฐธรรมนูญรับคำร้องที่มาจากจำเลยโดยตรงไว้พิจารณาวินิจฉัยได้

จึงวินิจฉัยว่าการที่ นางอุบล บุญญชโลธร อ้างมาตรา ๒๖๔ ของรัฐธรรมนูญ ส่งคำร้องมายังศาลรัฐธรรมนูญนั้น เมื่อผู้ร้องไม่มีสิทธิเสนอเรื่องต่อศาลรัฐธรรมนูญแล้ว จึงไม่มีเหตุที่จะให้ศาลรัฐธรรมนูญรับเรื่องไว้พิจารณาวินิจฉัยตามที่ร้องขอ

นายเชาวน์ สายเชื้อ
ประธานศาลรัฐธรรมนูญ